

Memòries de Guiomar Amell

TERESA COSTA-GRAMUNT 08-12-2015 07:32

Cal saludar l'aparició de *Viure, conviure... ésser! a Catalunya* (1938-2014) (Publicacions de l'Abadia de Montserrat). Es tracta del llibre de memòries de Guiomar Amell Amell, una dona decididament activa en l'esfera personal, però també en l'esfera social i política, i en un àmbit concret: la Catalunya de les últimes dècades i la reivindicació de la seva identitat nacional amb la qual l'autora està fermament compromesa.

Estic d'acord amb l'escriptora Laura Freixas quan, tot reclamant-t'ho, afirma que ens fan falta llibres de memòries escrits per dones per tal de poder tenir una visió més holística i més equitativa de la realitat, ja sigui que l'observem des del punt de vista personal com des del punt de vista antropològic, sociològic, econòmic, històric.

En la redacció d'unes memòries hi intervenen molts elements, la relació d'una vida afecta moltes àrees de la personalitat. Però hi ha una motivació profunda que empeny a escriure-les, i és deixar testimoni, no només d'una vida privada sinó també d'aquella vida que s'ha desplegat en l'àmbit públic. Aquesta és la manera tradicional com han abordat l'escriptura de memòries els intel·lectuals, cavallers i pares de la pàtria. Ara toca llegir i escriure les memòries de les intel·lectuals, dames i mares de la pàtria, o de la màtria, com reivindica la pensadora Julia Kristeva. I és que no hi ha realitat, és a dir, forma, manifestació, sense el concurs dels dos pols. Una altra cosa és que històricament s'hagi volgut obviar un dels pols.

Som on som, doncs, i hi som gràcies al treball incansable i perseverant de les dones que ens han precedit en el fet de fer visible aquest treball que sortint de l'esfera del domèstic sense deixar-lo, s'ha desenvolupat en benefici de la humanitat en el seu conjunt. Talent amagat que finalment ha sortit a la llum! Així, llegir testimonis de vida i d'actuació com el de Guiomar Amell ajuden a situar la dona en el context del creixement personal, però també en el context del creixement col·lectiu, que en aquest cas es desenvolupa en aquest país, Catalunya, que ha de lluitar constantment per no ser anorreada. En el moment de posar punt i final a la redacció de les seves memòries, Guiomar Amell, històrica militant d'Unió Democràtica de Catalunya ja des de la clandestinitat, ens dóna notícia de la seva incorporació al nou partit, Demòcrates de Catalunya, que juntament amb altres forces sobiranistes del país aspira a la independència de Catalunya.

Com en qualsevol altre àmbit professional, polític i gent amb responsabilitats públiques són fruit d'una trajectòria personal concreta en un moment històric concret (i d'unes lectures concretes, caldria afegir, sumades al propi talent intel·lectual). Amb prosa decidida i habilitat narrativa, Guiomar Amell, esposa del també històric Llibert Cuatrecasas, explica les seves passes en aquesta trajectòria de servei públic. Començant pel relat dels avatars de la seva infantesa i joventut, i els anys de la seva formació acadèmica, desgrana fil per randa la seva etapa de maduresa com a persona (matrimoni i maternitat) i d'eclosió en el camp professional. Guiomar Amell, procedent de l'àmbit de l'ensenyament d'arts plàstiques, durant una pila d'anys va exercir de Coordinadora Territorial del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Així, doncs, la lectura d'aquestes memòries ens forneix d'aquella part de la història que cal conèixer amb detall per tenir una visió plural, aproximada i amb contingut humà del que anomenem gran història. Cal treure de l'anonimat trajectòries vitals amb les quals ens podem identificar en tants moments significatius; moments que són portada de diari, o no ben bé, com els Fets del Palau, però que tanta repercussió política van tenir. Jo també hi era, o me'n vaig sentir solidària, podem dir amb l'autora, i experimentem un legítim sentit de pertinença a la nostra cultura, un sentit de civilitat que ha anat cohesionant, dècada rere dècada i amb esforç, la nostra societat diversa. En aquesta cohesió cultural i humana devien pensar, amb proverbial generositat i sentit de justícia social i política, caps de brot com Josep Benet, per exemple, un dels noms esmentats en aquestes memòries. El nostre és un país integrador, inclusiu. És una herència dels avantpassats que hem desenvolupat afegint-hi una intel·ligència emocional sorgida de la tensió amb les forces disgregadores, dins i fora del nostre àmbit, que sempre ens amenacen.

En aquestes memòries es visualitza l'evolució intel·lectual i humana de l'autora, així com el seu progressiu posicionament en la societat, una forma personal d'incidir en el teixit comunitari. D'una manera natural i amb noblesa d'ànima, doncs, veiem com la nena, la jove i la dona Guiomar Amell va agafant responsabilitats cada cop més transcendents i compromeses, i les exerceix amb vigoria. Ara, en la talaia dels seus anys, fa memòria dels passos donats. Amb ella mateixa de musa rere les espatlles, ha agafat la ploma i ha escrit, amb compromís polític i densitat humana, el seu propi relat.

Teresa Costa-Gramunt

Un espai - estat d'ànim

<http://elvelldharmonia.blogspot.com>

[El blog de Teresa Costa-Gramunt](#)